

(Publikált a KAPU-ban 2004 őszén)

A nemrég lezajlott, de az újraszámolás miatt véglegesnek még most sem mondható kanadai választások a kanadai politikai élet válságáról tanúskodtak. A liberális kormánypárt megtartotta ugyan a hatalmát és stabilnak is mondható ha az inertia stabil valami, vagy ha egy holtverseny az. De mindenki tudja hogy csak egy kis szellő kell ahhoz hogy megszűnjön a stabilitás.

Semmi sem tanúskodik a politikai élet válságáról jobban mint a választók távolmaradása a választásoktól. Jó, a választások időpontját lehet valamelyest hibáztatni ezért, hasonlóképpen a jó időt. De tény hogy a választásokon évtizedek óta

szüntelenül és állandóan csökkenő számban jelen meg a kanadai nép. Szinte minden választás egy új rekordot állít fel a nemválasztók számában. Miért?

Mert a nép egyre tisztábban látja hogy - demokrácia ide, demokrácia oda - a sorsukat eldöntő elhatározásokat a nép feje fölött és zárt ajtók mögött hozzák a bennfentesek. A demokrácia ideálja nem egyéb egy szívárványnál: kézzel meg nem fogható. Teljesen mindegy kit választanak ők, ezekre nem lehet számítani hogy a nép vagy hogy az állam érdekeit képviseljék. Amit nem a pénz ural, azt a pénzesek uralják. Az ő érdekeik érvényesülnek, nem a köznépé. Következésképp egyre többen teszik fel a kérdést: miért vegyek részt én ebben a tettetett színjátékban? Miért legitimizáljam én azokat akik nem engem képviselnek?

Mi ebben a "fejlett demokráciában" már ott tartunk hogy minél jobban hangoztatja egy politikus hogy ő a demokrácia hive, annál kevésbé bizik benne a nép. Paul Martin, a győztes pártvezér is a demokráciával kezdte, azt mondta fel fogja szabadítani a parlamentárisokat attól hogy tömbben kelljen a párt vonalra szavazniuk. Gyökeres demokráciáról beszélt, s hogy a helyi választók akaratát fogja ő mindenben érvényesíteni. Erre mit csinált? Még meg se választották, máris semmibe vette a helyi választók jelöltjeit és saját embereit jelölte ki futni a választási versenyeken. Hozzá olyan embereket mint Ujjal Dosanj, aki egy ellenzéki pártból vedlett hirtelen liberálissá. Ami a pártvonalra való szavazás alóli mentességet illeti, Martin hamarosan kifejtette hogy azt csak bizonyos esetekben kell érteni, mint például az abortció vagy a homoszekszuális házassága ügyében. Egyébként minden meg majd a régiben.

Tovább rontotta a politikusok hitelét az, hogy Martin a közegészség helyrehozását tűzte a zászlajára, pont ő, akinek a finansz minisztersége alatt az tönkrement. Mint azt Gil Duiseppe, a Bloc Quebecois pártvezér megjegyezte, "Martin úr most megígéri hogy az elkövetkező tíz évben helyrehozza azt amit az elmúlt tíz évben tönkretett." Nem segített a helyzeten hogy Steven Harper, az újdonsülten egyesült konzervatív jobboldal pártvezére állandóan a liberálisok korrupciójáról beszélt, amikor a nép emlékezetében még mindig tisztán él a tudat hogy pont a konzervatívok voltak a legkorruptabbak amikor ők voltak hatalmon. Csoda-e ha a nép nem bizik a politikusaiban? S ha nem biznak bennük, akkor hol a népuralom, hol a demokrácia?

Mert az információ világában a köznép nem olyan tájékozatlan mint lenni szokott. És egynehányan még azt is tudják hogy különbség van demokrácia meg oligarchia között. S

Egy kanadai választás margójára

Written by Veszely Ferenc

---

akik tudják hogy oligarchia van, azok azt is tudják hogy a demokrácia csak propaganda. A kanadai politikai élet alapvető válságáról semmi sem tanúskodik jobban mint hogy a nép elvesztette a bizalmát nemcsak a politikusában de magában a demokráciában is. Mert tudja és látja hogy a sokat hangoztatott demokrácia nem egyéb mint a propaganda szivárványa. Hogy tudjon ebben továbbra is hinni?